

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 6708 3650; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: http://fdp.gov.lv

RĪGA

16.06.2021 Nr. 1-08/173

Uz _____ Nr. _____

Baibai Bānei
Finanšu ministrijas
Valsts sekretārei
e-pasts: pasts@fm.gov.lv

Intai Vasaraudzei
Tautsaimniecības analīzes
departamenta direktorei

Fiskālās disciplīnas padomes viedoklis par makroekonomisko rādītāju prognozēm

Labdien !. cien. B. Bānes k-dze,
Labdien !. cien. I. Vasaraudzes k-dze!

Atbilstoši Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) 20. pantam, Finanšu ministrija (turpmāk – FM) sagatavo makroekonomiskās vidēja termiņa prognozes, tai skaitā iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) pieauguma tempa prognozes, iekšzemes kopprodukta deflatora prognozes un potenciālā iekšzemes kopprodukta pieauguma tempa prognozes. Atbilstoši FDL 28. panta 2. daļai, Fiskālās disciplīnas padomei (turpmāk – Padome) jāveic neatkarīgs FM potenciālā IKP un nominālā IKP aprēķina novērtējums.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par kopīgiem noteikumiem budžeta plānu projektu uzraudzībai un novērtēšanai un pārmērīga budžeta deficīta novēršanai eirozonas dalībvalstīs 4.panta ceturtajā daļā noteikto, gadskārtējā valsts budžeta un vidēja termiņa budžeta ietvara (turpmāk – VTBI) projekti ir balstīti uz neatkarīgām makroekonomiskām prognozēm, kuras sniedz vai apstiprina neatkarīgas struktūras.

Saskaņā ar Vienošanos par sadarbību (turpmāk – VPS), kas parakstīta 2016. gada 08. februārī, Padome kā neatkarīga institūcija apstiprina FM makroekonomikas prognozes divas reizes gadā – Stabilitātes programmas izstrādes laikā un gadskārtējā valsts budžeta un VTBI izstrādes laikā.

Makroekonomiskās prognozes periodam no 2021. līdz 2024. gadam Padomei sākotnējā variantā tika iesniegtas 2021. gada 11. jūnijā. Tās iekļāva izmaiņas salīdzinot ar 2021. gada 11. februārī apstiprinātām prognozēm. 2021. gada 14. jūnijā Padomes sēdē makroekonomikas prognozes tika apspriestas ar FM.

2021.gada 14. jūnijā Padome izteica viedokli, ka kopumā **Padome apstiprina FM makroekonomikas prognozes VTBI 2022/24. gadam un vērš uzmanību uz sekojošiem riskiem:**

- 1) **Epidemioloģiskie riski** – vakcinācijas 60% – 70% aptveres nesasniegšana līdz 2021.gada rudenim, un vakcīnu zema efektivitāte Covid-19 vīrusa mutācijas gadījumā.
- 2) **Politiskie riski** – vēlēšanu tuvošanās un šādiem periodiem raksturīgi populistiski valsts finansējuma piešķiršanas lēmumi, kas pasliktina fiskālos rādītājus.
- 3) **Inflācijas pieauguma riski** – ņemot vērā faktoru kopumu, kas ietver: globālu izejmateriālu un pārtikas cenu kāpumu, izejmateriālu piegādes ķēžu nestabilitāti, ražotāju un pakalpojumu sniedzēju vēlmi kompensēt pandēmijas laikā piedzīvotos zaudējumus, atlikto iekšzemes un globālo patēriņa ietekmi, kā arī jau fiksēto ražotāju cenu kāpumu Latvijā, pastāv straujāka inflācijas pieauguma risks, kas pārsniegs 2021. gadā prognozēto 2% līmeni.
- 4) **Fiskālie riski** – deficīta apmēra kāpums, kura kompensēšana gulsies uz nākamās valdības un nodokļu maksātāju pleciem, potenciāli varētu kļūt par politikās nestabilitātes faktoru. Stabilitātes programmā (SP 2021/24) 2021. gadam prognozētais deficīta apmērs ir -9,3% un -2,8% un -0,5% no IKP attiecīgi 2021., 2022. un 2023. gadiem. Tomēr pieaugot valsts uzņemto sociālo saistību u apmēram (piem. Valsts ģimenes pabalsta apmēra pieaugums) un aizvien spēcīgā esošo ES Stabilitātes un ilgtspējas pakta izņēmuma klauzulu, pastāv risks, ka deficīta apmēri 2021. un 2022. gadā būs lielāki. Arī Latvijas Bankas eksperti palielinājuši iespējamo budžeta deficīta prognozi 2021. gadam līdz -9,9% no IKP. 2022. un 2023. gadam tā ir attiecīgi -2,1% un -0,8% no IKP.
- 5) **Administratīvie riski** – Atvēršanās un noturības mehānisma investīciju aizkavēta apgūšana, it īpaši uz Publisko iepirkumu likumdošanas izmaiņu fona un citu administratīvo procedūru sabremzēšanās fona.

Rekomendācijas:

Padome atzinīgi vērtē līdzšinējo sadarbību ar FM, tomēr Padomes diskusijā tika apspriests viedoklis par nepieciešamību turpmāk papildināt makroekonomiskās prognozes ar indikatīviem rādītājiem par valsts parāda un vispārējās valdības deficīta apmēru.

1.tabula. Padomes apstiprinātie makroekonomiskie rādītāji.

	2021	2022	2023	2024
Reālā IKP izaugsme	3,7	5,0	3,5	3,4
Nominālā IKP izaugsme	6,9	8,5	6,2	5,3
Inflācija	2,0	2,4	2,2	2,0
IKP deflators	3,1	3,3	2,6	1,9
Potenciālā IKP izaugsme	2,1	2,7	3,0	3,1
Izlaišu starpība	-2,6	-0,5	-0,1	0,2

Ar cieņu,

Padomes priekšsēdētāja

I.Šteinbuka